

Statens vegvesen Region Øst
Postboks 1010
2605 LILLEHAMMER

Ved: Geir Sorte

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no

Dato: 17.10.2006
Vår ref.: 2003/2078 572.1
Deres ref.:
Saksbehandler: Grete Marie Husø, telefon: 22573671

Oppfølging etter inspeksjon av Statens vegvesen Region øst

Presisering av virksomhetens plikt til å overholde gjeldende krav. SFT ber om tilbakemelding 3.11.06 og om at gebyret for inspeksjonen innbetales.

Det vises til endelig rapport nr. 2006.211.I.SFT. SFT har gjort virksomheten oppmerksom på at de snarest plikter å rette opp avvik 2 som er beskrevet i rapporten. Virksomheten har startet arbeidet med å rette opp avvikene.

Vedlagt følger endelig rapport fra inspeksjon av virksomheten den 26.9.06.

Rapporten omhandler avvik som ble presentert under sluttmøtet på virksomheten den 13.10.06.

Virksomheten plikter snarest å rette opp avvik 2 og 3 som er beskrevet i kontrollrapporten. Virksomheten har opplyst til SFT at de har startet arbeidet med å rette opp avvikene. SFT ber virksomheten innen 3.11.06 skriftlig om å bekrefte at forholdene er brakt i orden og redegjøre for iverksatte tiltak.

Miljøkonsekvensene av avvikene er små da det er begrensede mengder forurenset tildekkingsmasse som er lagt ut. Massene er lagt på de dypeste områdene og er senere dekket til med masser av tilfredsstillende miljøkvalitet. SFT vil understreke vilkårene i tillatelsen og vi vil følge opp at disse overholdes med nye kontroller.

Virksomheten er plassert i risikoklasse 2, jf forurensningsforskriften § 39-6 om gebyr for kontroll av inntil en dags varighet. Risikoklassen (tidligere kalt kontrollklasse) fastsettes ved behandlingen av utslippssøknaden, og er angitt i utslippstillatelsen.). Dette innebærer at virksomheten skal betale kr 13 300,- i gebyr for den gjennomførte inspeksjonen.

Faktura med innbetalingsblankett ettersendes. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

SFT vil gjøre oppmerksom på at en oversikt over forskrifter til forurensningsloven og produktkontrollloven er lagt ut på internett under følgende adresse: <http://www.sft.no/lover/>. Forskrift om innkreving av gebyrer til statskassen for Statens forurensningstilsyns konsesjonsbehandling og kontroll av forurensende virksomhet med konsesjonsplikt finnes i denne oversikten. Eventuelt kan denne fås ved henvendelse til SFT.

Med hilsen

Bjørn Bjørnstad (e.f.)
Seksjonssjef

Grete Marie Husø
Senioringeniør

Vedlegg: Inspeksjonsrapport 2006.211.I.SFT

*Kopi til: Fylkesmannen i Oslo/Akershus, PB 8111 Dep. 0032 Oslo
Oslo kommune, Byrådsavdeling for miljø og samferdsel, Rådhuset, 0032 Oslo*

s	ft:	Inspeksjonsrapport
----------	------------	---------------------------

Rapport nr.:	2006.211.I.SFT		
Virksomhet:	Statens vegvesen	Bedriftsnummer:	97103208
Virksomhetens adresse:	Region øst	SFTs arkivkode:	2003/2078
	Postboks 1010	Anleggsnummer:	
	2605 Skurva		
	Lillehammer		
EMAS-registrert:	Nei		
ISO-1400-sertifisert :	Nei		
Tillatelse av:	08.12.05	Antall sider i rapporten:	6
Bransjenr. (NACE-koder):	-	Forrige kontroll:	17.01.2006
Kontrollklasse:	2	Tidsrom for kontrollen:	26.9.2006
Kontaktperson fra virksomheten under kontrollen:	Geir Sorte, byggeleder	Inspektør:	Grete Husø
		Andre tilstede	Ingvild Marthinsen, SFT

Rapportens status:

Endelig

Rapportens innhold

Følgende hovedtema ble kontrollert:

Kontroll og rutiner i forbindelse med mudring og bruk av tildekkingsmasser i Bispevika.

Hovedkonklusjon

Under inspeksjonen ble det konstatert følgende avvik:

- Statens vegvesen har brukt masser til tildekking av sjøbunnen i Bispevika som ikke tilfredsstiller kravet i tillatelsen.
- Statens vegvesen har ikke gode nok rutiner for å sikre at mudrede tildekkingsmasser tilfredsstiller miljøkravene.
- Rutiner for rapportering og oppfølging av unormale forhold samt varsling til SFT er ikke tilfredsstillende.

Statens vegvesen har brukt tildekkingsmasser som ikke tilfredsstiller SFTs miljøkrav. SFT vurderer miljøkonsekvensene som små fordi det er begrensede mengder forurenset tildekkingsmasse som er lagt ut. Disse ligger på de dypeste områdene og de er senere dekket til med masser av tilfredsstillende miljøkvalitet.

SFT vil følge opp arbeidet med nye kontroller for å sikre at SFTs tillatelse overholdes.

Utarbeidet dato: 13.10.2006**Godkjent dato: 17.10.2006**

Sign.:

Sign.:

Inspektør: Grete Husø

Overordnet: Bjørn Bjørnstad

1. Innledning

Denne rapporten er skrevet på bakgrunn av en oppfølgende inspeksjon. Inspeksjoner gjennomføres i hovedsak for å verifisere at gjeldende krav med hensyn til ivaretagelse av ytre miljø overholdes. Rapporten omhandler eventuelle avvik og anmerkninger som er konstatert under kontrollen og som ligger innenfor SFTs forvaltningsområde. Rapporten gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av bedriftens miljøarbeid eller miljøstatus.

- AVVIK defineres som: overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen. (F. eks. overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven, forskrifter hjemlet i disse to lovene, eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelser eller dispensasjoner.)
- ANMERKNING defineres som: et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlag for inspeksjonen var:

- Forurensningsloven og forurensningsforskriften
- Tillatelse datert 14.1.05 med endring 30.6.06 til gjennomføring av tiltaksarbeider i forurenset grunn og sedimenter i forbindelse med bygging av ny E18 mellom Festningstunnelen og Ekebergstunnelen.
- Analyseresultat av tildekkingsmasser i perioden 11.8-21.9.06.

3. Omfang

Hovedtema for inspeksjonen var:

- Rutiner for mudring og bruk av tildekkingsmasser
- Analyseresultater av tildekkingsmasser
- Oppfølging av analyseresultater

4. Bakgrunn for kontrollen

Under et rutinemessig møte i SFT den 25.9.06 med Statens vegvesen ble det blant annet presentert og overlevert analyseresultater av tildekkingsmasser i Bispevika. Resultatet viste at noe av massene ikke tilfredsstilte SFTs krav til tilstandsklasse for tildekkingsmasser, og spesielt en med svært høyt nivå av PCB.

SFT gjennomførte en kontroll den påfølgende dagen for gå nærmere igjennom analyse materialet for de deponerte massene, virksomhetens oppfølging av

analyseresultatene og årsaken til at det var brukt tildekkingsmasser som ikke tilfredsstilte miljøkravene.

I ettertid har det vist seg at den svært høye verdien av PCB i den deponerte massen ikke var reell, men skyldtes en forbyting av analyseparametrene i dokumentasjonen.

5. Avvik

Følgende avvik ble konstatert under inspeksjonen:

Avvik 1

Statens vegvesen har brukt masser til tildekking av sjøbunnen i Bispevika som ikke tilfredsstiller kravet i tillatelsen.

Avvik fra: Tillatelse til gjennomføring av tiltaksarbeider i forurensset grunn og sedimenter i forbindelse med bygging av ny E18 mellom Festningstunnelen og Ekeberg tunnelen, pkt. 6.2.

Kommentarer:

SFT har i tillatelsen stillet krav om at massene som benyttes til tildekking av sjøbunnen skal tilfredsstille tilstandsklasse II i SFTs klassifiseringssystem. Noen analyser av masser som er deponert på sjøbunnen i Bispevika tilfredsstilte ikke disse kravene.

- En analyse av tildekkingsmasser tatt fra lekter den 11.8.06 viser et innhold av TBT på 160 µg/kg TS. Dette tilsvarer tilstandsklasse V. Maks innhold av TBT i tilstandsklasse II er 5 µg/kg TS.
- En analyse tatt av en lekter den 21.8.06 viser et innhold av Σ PCB på 314 µg/kg TS. Dette tilsvarer tilstandsklasse V. Maks innhold av Σ PCB i tilstandsklasse II er 25 µg/kg TS.
- 2 blandprøver fra en lekter den 5.9.06 viser innhold av benzo(a)pyren (B(a)P) i tilstandsklasse V. Resultatet er henholdsvis 1900 og 870 µg/kg TS. Maksimalt innhold av B(a)P i tilstandsklasse II er 50 µg/kg TS. En analyse av masser fra den samme lekteren viser også et innhold av PAH på 32 000 µg/kg TS, noe som tilsvarer tilstandsklasse V. En annen prøve tatt ut fra den samme lekteren viser et innhold av PAH på 13 000 µg/kg TS, noe som tilsvarer tilstandsklasse IV. For PAH er maksimalt innhold i tilstandsklasse II 2000 µg/kg TS.

Statens vegvesen opplyser at de første massene som ble tatt ut ble deponert i de dypeste områdene i Bispevika og er dekket til med masser av tilfredsstillende miljøkvalitet.

Det vises til avvik 2.

Avvik 2

Statens vegvesen har ikke gode nok rutiner for å sikre at mudrede tildekkingsmasser tilfredsstiller miljøkravene.

Avvik fra:

Tillatelse til gjennomføring av tiltaksarbeider i forurenset grunn og sedimenter i forbindelse med bygging av ny E18 mellom Festningstunnelen og Ekeberg tunnelen, pkt. 6.1 og pkt. 6.2.

Kommentarer:

Overskridelser av kravene til miljøgiftinnhold er særlig knyttet til mudring av tildekkingsmasser i to spesifikke områder, mudringen av tildekkingsmasser ved Sørenga og mudring av tildekkingsmasser nær Paulsenkaia. Analysene viser at rutinene for mudringen i disse områdene ikke har vært tilfredsstillende.

Mudring ved Sørenga

Statens vegvesen mudret i perioden 8-13.8 og 15-22.8 et område utenfor Sørenga for å få tilstrekkelig lagringsdybde for mellomlagring av to tunnelelementer. De mudrede massene ble brukt som tildekkingsmasser i Bispevika. Området var på forhånd mudret og klarert til å være nede på masser som tilfredsstiller miljøkravene til tildekkingsmasser.

I ettertid har analyser vist at deler av tildekkingsmassene som ble mudret ikke tilfredsstilte kravene for tilstandsklasse II. Statens vegvesen forklarer dette med at forurensete masser som har ligget innunder kaien har sklidd ut i søndre del av mudringsområdet og blitt med i de rene tildekkingsmassene.

Det har medført at forurensete masser fra et begrenset område ble mudret og lagt ut på sjøbunnen i Bispevika.

Mudring ved Paulsenkaia

Analyser av tildekkingsmasser som ble mudret 5.9.06 tilfredsstilte ikke miljøkravene til tildekkingsmasser. Mudringen av tildekkingsmasser foregikk denne dagen i senketunneltraseen, men inntil et område nær Paulsenkaia som ikke var mudret ned til rene masser.

Under inspeksjonen ble det opplyst at Statens vegvesen den 5.9.06 observerte at mudringsfartøyet som mudret tildekkingsmasser opererte for nær område ved Paulsenkaia som ikke var klarert som rent. Det ble gitt beskjed til fartøyet og fartøyets posisjon justert.

Statens vegvesen har ikke vurdert om tildekkingsmassene fra dette området tilfredsstilte miljøkravene. Analyser i ettertid viser overskridelse. Det vises til avvik 1.

Statens vegvesen har i etterkant av kontrollen iverksatt korrigerende tiltak. Blant annet har de besluttet å etablere sikkerhetssoner mellom forurensete områder og områder som er klarert som rene. Dette gjøres for at forurensete masser ikke blir mudret sammen med tildekkingsmasser.

Avvik 3

Rutiner for rapportering og oppfølging av unormale forhold samt varsling til SFT er ikke tilfredsstillende.

Avvik fra:

Tillatelse til gjennomføring av tiltaksarbeider i forurenset grunn og sedimenter i forbindelse med bygging av ny E18 mellom Festningstunnelen og Ekeberg tunnelen, pkt 4.5.

Kommentarer:

Det var på kontrolltidspunktet ikke etablert rutine for fortløpende varsling av unormale analyseresultater av tildekkingsmasser fra klarerte områder fra kontrollansvarlig til Statens vegvesen. Statens vegvesen ble ikke raskt nok varslet om at klassifiseringskravene til tildekkingsmasser var overskredet.

Overskridelsen av kravene til tildekkingsmasser er ikke avviksbehandlet internt i Statens vegvesen.

SFT er heller ikke varslet. SFT ble først gjort kjent med analyseresultatene på et rutinemessig møte i SFT den 25.9.06.

Det er spesielt det som man på dette tidspunktet trodde var en svært høy PCB-verdi som burde vært varslet. Kravet til varling til SFT ble også presisert i SFTs brev datert 16.8.06 om tilbakemelding på årsrapporten for 2006.

Etter inspeksjonen kvalitetssjekket kontrollansvarlig resultatet. Det viste seg da at det var gjort en forveksling av resultatene i dokumentasjonen mellom PCB og TBT. Det reelle TBT-resultatet er en tusendedel av det som først var oppgitt for PCB. Det er også tidligere påvist tilsvarende TBT-verdier i området.

Etter kontrollen har Statens vegvesen etablert rutine for fortløpende rapportering av analyseresultater fra miljøkonsulent. Det er også presisert hvilke hendelser som kan utløse avviksrapportering, iverksatt rutine for oppfølging av uforutsette forurensninger ved mudring av tildekkingsmasser og utarbeidet skjema for avviksmelding.

6. Oppfølging av hendelsen

Bruk av forurensede tildekkingsmasser må sees i sammenheng med at det er gravet opp masser fra avgrensede områder, i forbindelse med tilrettelegging for mellomlagring av to tunnelelementer og i området inntil et forurenset område ved Paulsenkaia. Omfanget av utlegging av forurensede masser i Bispevika er derfor begrenset. Senere analyser av tildekkingsmasser som ble mudret fra selve senketunneltraseen den 7.9, 14.9 og 21.9 viser tilfredsstillende miljøkvalitet.

Statens vegvesen opplyser at tildekkingsmassene som er påvist å ligge i tilstandsklasse IV og V, er blant de første som er gravet opp og deponert i Bispevika og ligger derfor på de dypeste områdene. Disse områdene er dekket til med masser med tilfredsstillende miljøkvalitet. På denne bakgrunn vurderer SFT at miljøkonsekvensene er små. SFT vil

derfor ikke ut ifra nåværende kunnskap kreve at Statens vegvesen fjerner de forurensede tildekkingsmassene.

SFT vil følge opp arbeidet med nye kontroller for å sikre at SFTs tillatelse overholdes.

Statens vegvesen opplyser at de i etterkant av kontrollen har iverksatt korrigerende tiltak.